

Lesson 1 The Irish consume the most tea per capita

A PATTERNS

Listen and read aloud. Learn all the underlined expressions. | ► 1.03 |

- 1 The rich attribute personal success to effort, hard work and persistence.

The poor ascribe their financial problems to fate, bad luck and no prospects. ❶

| ► 1.04 |

- 2 Circus and ballet are as different as chalk and cheese. The former targets the masses; the latter is directed towards the elite. ❷

A ballpoint and a fountain pen are as different as one can be. The former is cheap and disposable; the latter is expensive and can serve you for decades.

- 3 'Do you know what a compass and a GPS device have in common?' | ► 1.05 |

'No, I don't. Tell me.'

'Either can show you the right direction.'

'Do you know what a butterfish and a butterfly have in common?'

'No, I don't. Enlighten me.'

'Neither has anything to do with butter.'

| ► 1.06 |

- 4 'What should I call him – a fisherman or an angler?
'Either of them. First he caught fish as his job and then as his hobby.'

'Which fraction should I use – one fifth or nought point two?'

'Neither of them. I want you to round the sum down to the nearest whole number.'

- 5 'Which word is better to describe a person's health – worsen or deteriorate?' | ► 1.07 |

'Either can be used in this context. It doesn't matter.'

'Which word is more suitable to refer to our underground railway system – metro or the underground?'

'Each has the same meaning, so just take your pick.'

Lekcja 1 Irlandczycy konsumują najwięcej herbaty na głowę

A WZORY

Wysłuchaj i przeczytaj na głos. Naucz się wszystkich podkreślonych wyrazów.

- 1 Bogaci przypisują sukces osobisty wysiłkowi, ciężkiej pracy i wytrwałości.

Biedni przypisują swoje problemy finansowe losowi, pechowi i brakowi perspektyw.

- 2 Cyrk i balet są różne jak ogień i woda (*dosł. kreda* i ser). Ten pierwszy nakierowany jest na masy; drugi adresowany jest do elity.

Długopis i wieczne pióro są tak różne, jak się tylko da. Ten pierwszy jest tani i jednorazowego użytku; ten drugi jest drogi i może służyć przez dekady.

- 3 – Czy wiesz, co kompas ma wspólnego z urządzeniem GPS?
– Nie, nie wiem. Powiedz mi.

– Jedno i drugie może pokazać ci właściwy kierunek.

– Czy wiesz, co ma ryba maślana wspólnego z motylem?

– Nie, nie wiem. Oświeć mnie.

– Ani jedno, ani drugie nie ma nic wspólnego z masłem.

- 4 – Jak go powinienam nazywać: rybakiem czy wędkarzem?

– Wszystko jedno. Najpierw towił ryby zawodowo, a potem dla rozrywki.

– Który ułamek powinienem zastosować: jedna piąta czy zero dwa?

– Żaden z nich. Chcę, żebyś zaokrąglił sumę w dół do najbliższej liczby całkowitej.

- 5 – Które słowo jest lepsze na opisanie zdrowia osoby: pogorszyć czy nadszarpnąć?

– Każde może być użyte w tym kontekście. To nie ma znaczenia.

– Które słowo jest odpowiedniejsze w odniesieniu do naszego systemu kolei podziemnej: metro czy kolej podziemna?

– Każde ma to samo znaczenie, więc masz wybór.

6 'Which of the three would you like to play the most | ► 1.08 |
– the saxophone, the trumpet or the trombone?'
'It doesn't matter what I want. Each one is too loud for my
mum. That's why I play the flute.'

'Which of these crowns would you like to have – the silver
one, the gold one or the one set with rubies?'
'Why should it matter what I want? Each one is too expensive
for us. That's why I'm in favour of a simple gold chain.'

7 None of them grasped the full significance | ► 1.09 |
of the armistice. They thought it was just another lull
before the storm. But they were wrong.

None of them took his threats seriously. They thought it was
another attempt to get attention. But they made a fatal mistake.

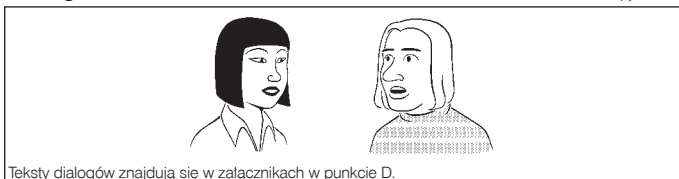
8 I read a biography of a man who worked as | ► 1.10 |
an explorer. His feats were extraordinary. None could
measure up to him.

I watched a programme about a woman who looked like
a goddess. Her beauty and grace were beyond compare.
None could compete with her.

9 'Which is your knot?' | ► 1.11 |
'This is my knot and this is Julia's. It's a shame that hers
is better than mine. However, Sam's is the best. And no
wonder, because he has sailed much longer than us.'

'Which kite is yours?'
'This is our kite and this is Peter and Paul's. We know that
theirs looks better than ours. However, Susan and Anne's is
definitely the best. They did a great job on it.'

Dialogue box | ► 1.12 |

6 – Na którym z tych trzech najbardziej chciałbyś grać:
na saksofonie, trąbce czy na puzonie?
– Nie ma znaczenia, co ja chcę. Każdy (z nich) jest za głośny
dla mojej mamy. To dlatego gram na flecie.
– Którą z tych koron chciałabyś mieć: srebrną, złotą czy tę
wysadzaną rubinami?
– A ma to znaczenie, co ja chcę? Każda (z nich) jest dla nas za
droga. To dlatego opowiadam się za zwykłym złotym łańcuszkiem.

7 Żaden z nich nie pojął pełnego znaczenia rozejmu.
Myśleli, że to kolejna cisza przed burzą. Ale się mylili.

Żaden z nich nie wziął jego pogroźek na poważnie. Myśleli, że
to kolejna próba przykucia uwagi. Ale popełnili straszliwy błąd.

8 Czytałam biografię człowieka, który pracował jako
badacz-odkrywca. Jego dokonania były nadzwyczajne. Nikt
nie mógł się z nim równać.

Oglądałam program o kobiecie, która wyglądała jak bogini.
Jej piękno i gracia były bez porównania. Żadna nie mogła z nią
konkurować.

9 – Który węzeł jest twój?
– To jest mój węzeł, a ten jest Julii. To wstyd, że jej jest lepszy
niż mój. Jednak ten Sama jest najlepszy. I nic dziwnego, gdyż
on żeglował znacznie dłużej niż my.
– Który łatawiec jest wasz?
– To jest nasz latawiec, a ten jest Petera i Paula. Wiemy, że
ich wygląda lepiej niż nasz. Jednak ten Susan i Anne jest
zdecydowanie najlepszy. Wykonały nad nim wielką pracę.

REMARKS

- 1 **ascribe** przypisywać pokrewne jest wyrazowi **describe** opisywać, **inscribe** wpisywać i **prescribe** wypisywać na receptę.
- 2 **ballet** balet, **ball** bal oraz **ballad** ballada pochodzą od wyrazu oznaczającego taniec.

B SPELLING AND PRONUNCIATION

Wymowa i pisownia – wyrazy wyjątkowe | ▶ 1.13 |

- **bal'let** *balet* wymawia się /bal'ay/ lub /balay'/. Końcowe **t** jest nieme!
- **chalk** *kreda*; porównaj podobną pisownię i wymowę wyrazów **balk** *wzdrygać się* (na myśl o czymś), **stalk** *skradać się*, **talk** *rozmawiać*, **walk** *chodzić*, wymawianych przez długie **o** i nieme **l**.
- **knot** *węzeł* wymawia się /not/. Początkowa litera **k** zawsze jest niema, jeśli poprzedza literę **n**.
- **tar'get** *cel* ma twarde **g**!
- **threat** *groźba*, zagrożenie wymawia się do rymu z **let** *pozwalać*, a nie do rymu z **meat** *mięso*.

C GRAMMAR

Język dysponuje różnymi środkami, by wyrazić osobę, przedmiot, zjawisko lub pojęcie.

1. Osobę, przedmiot, zjawisko lub pojęcie może wyrażać nazwa własna:

**George Gordon Byron, (a) wellington (= boot)
Hungary, (the) Solar System**

2. Osobę, przedmiot, zjawisko lub pojęcie może wyrażać rzeczownik pospolity lub wyrażenie rzeczownikowe:

a poet	<i>poeta</i>
a great poet	<i>wielki poeta</i>
the king of England	<i>król Anglii</i>
one of the three kings of England	<i>jeden z trzech królów Anglii</i>

3. Osobę, przedmiot, zjawisko lub pojęcie może wyrażać rzeczownik wraz ze zdaniem przydawkowym lub równoważnikiem zdania:

a poet that/who comforted the nation	<i>poeta, który pocieszał naród</i>
a story about how important the event was	<i>opowieść o tym, jak ważne było to wydarzenie</i>
a desire to learn poems by heart	<i>pragnienie uczenia się wierszy na pamięć</i>
the question waiting to be answered	<i>pytanie czekające na odpowiedź</i>

4. Osobę, przedmiot, zjawisko lub pojęcie może wyrażać zaimek, czyli wyraz zastępujący rzeczownik lub wyrażenie rzeczownikowe:

George bought a picture. He spent on it a lot of money.

George kupił obraz. Wydał na niego dużo pieniędzy.

Mia and Fiona got married. The former in June, the latter in July.

Mia i Fiona wyszły za mąż. Ta pierwsza w czerwcu, ta druga w lipcu.

Fred and Sam got fired. Both were good workers and neither (of them) deserved it.

Fred i Sam zostali zwolnieni. Obydwaj byli dobrymi pracownikami i żaden z nich na to nie zasłużył.

5. Rolę zaimka może spełniać osoba w dopełniaczu:

Yesterday I borrowed a bike from Anne, and the day before yesterday from Martha. Anne's bike was very good, whereas Martha's was rickety.

Wczoraj pożyczyłem rower od Anne, a przedwczoraj od Marthy.

Rower Anne był bardzo dobry, natomiast ten Marthy był rozklekotany.

6. Osoby w liczbie mnogiej mogą być wyrażone przymiotnikiem poprzedzonym określnikiem **the**. Taki przymiotnik wskazuje na cechę grupy:

The rich and the poor need each other.

Bogaci i biedni potrzebują się nawzajem.

The lucky help the unlucky.

Szczęściarze pomagają pechowcom.

The strong eat the weak.

Silni pożerają słabych.

the living, the dying and the dead

żywi, umierający i martwi

7. W ten sam sposób można wyrażać pojęcia abstrakcyjne:

The good and the bad are at war.

To, co dobre, walczy z tym, co złe.

Mix the beautiful with the ugly.

Wymieszaj to, co piękne, z tym, co brzydkie.

Exercise 1A. Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.14 |

- 1 The poor think that the rich should help them.
- 2 The strong kill the weak.
- 3 The healthy look after the sick.
- 4 The unlucky envy the lucky. (*zazdrościć*)
- 5 The living bury the dead.
- 6 Both the good and the bad are part of the world we live in.
- 7 The fortunate believe in good luck.
- 8 The less fortunate believe in bad luck.
- 9 The educated should teach the uneducated.

Exercise 2A. Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.15 |

- 1 You can buy either chain. You must buy neither chain.
- 2 You can play either instrument. You must play neither instrument.
- 3 You can write it with either ballpoint. You must write it with neither ballpoint.
- 4 You can watch either film. You must watch neither film.
- 5 You can take either device. You must take neither device.
- 6 You can pick either flower. You must pick neither flower.
- 7 You can use either fraction. You must use neither fraction.
- 8 You can call him either name. You must call him neither name.
- 9 You can write either word. You must write neither word.

Exercise 3A. Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.16 |

- 1 Each of these diamond rings is too expensive for us. (*pierścionki*)
- 2 Every one of your essays contains a lot of errors.
- 3 Each word is good to describe a person's health.
- 4 Every car here is very fast and comfortable.
- 5 Each muffin has blueberries inside. (*babeczka*) (*jagoda*)
- 6 None of the chapters in this book is long.
- 7 None of their threats was taken seriously.
- 8 Every one of our employees is highly qualified and experienced.
- 9 Each form of art is extremely interesting.

Exercise 1B. Zamień podane zdania według wzoru.
Rich people think they ought to run a charity.
 → **The rich think they ought to run a charity.**

- 1 Poor people think that rich people should help them.
- 2 Strong animals kill weak animals.
- 3 Healthy people look after sick people.
- 4 Unlucky people envy lucky people.
- 5 Living people bury dead people.
- 6 Both good things and bad things are part of the world we live in.
- 7 Fortunate people believe in good luck.
- 8 Less fortunate people believe in bad luck.
- 9 Educated people should teach uneducated people.

Exercise 2B. Zamień podane zdania według wzoru.
Shall we watch "Macbeth" or "Hamlet"?
 → **You can watch either play. You must watch neither play.**

- 1 Shall we buy a silver chain or a gold one?
- 2 Shall I play the trumpet or the trombone?
- 3 Shall I write the test with a blue ballpoint or a black one?
- 4 Shall we watch a comedy or a horror film?
- 5 Shall I take a compass or a walkie-talkie?
- 6 Shall we pick a buttercup or a daisy?
- 7 Shall I use the fraction one fifth or nought point two?
- 8 Shall I call him a fisherman or an angler?
- 9 Shall I write 'the underground' or 'the tube'?

Exercise 3B. Zamień podane zdania według wzoru.
All boys here know how to operate this machine. (each)
 → **Each boy here knows how to operate this machine.**

- 1 All these diamond rings are too expensive for us. (each)
- 2 All your essays contain a lot of errors. (every)
- 3 Both words are good to describe a person's health. (each)
- 4 All cars here are very fast and comfortable. (every)
- 5 Both muffins have blueberries inside. (each)
- 6 All chapters in this book are long. (none)
- 7 All their threats were taken seriously. (none)
- 8 All our employees are highly qualified and experienced. (every)
- 9 All forms of art are extremely interesting. (each)

- Word Focus 1A.** Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.17 |

disposable ⇔ **reusable**

- 1 We should use reusable bags to protect the environment.
- 2 Using disposable syringes prevents infection. (*strzykawki*)
- 3 Disposable nappies make parents' lives easier.
- 4 These gloves are disposable; throw them away when you're done.
- 5 Reusable printing paper is a very innovative idea. (*nowatorski*)
- 6 Disposable contact lenses are worn for only one day. (*soczewki*).

- Word Focus 2A.** Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.18 |

fisherman ⇔ **angler**

- 1 A fisherman is someone who catches fish as a job.
- 2 An angler is someone who catches fish as a hobby.
- 3 The fishermen protested about the latest fishing regulations.
- 4 The anglers go angling at weekends.
- 5 Do you know the fairytale about the fisherman and the golden fish?
- 6 Fishermen use nets and anglers use fishing rods and hooks. (*wędkę*) (*haczyki*)
- 7 My father is an angler and has a collection of fishing rods.

- Word Focus 3A.** Wysłuchaj nagrania i przeczytaj na głos. | ► 1.19 |

feat ⇔ **fit**

- 1 Climbing Mount Everest was an extraordinary feat.
- 2 You must be physically fit to scale such a high mountain.
- 3 Building a railroad across the continent was a great engineering feat. (*kolej*)
- 4 I was a bit off colour but now I'm fit for work again. (*nie w formie*)
- 5 It was no mean feat to collect money for the operation. (*nie lada*)
- 6 John was a bit sick but now he's fighting fit. (*w świetnej formie*)

- Word Focus 1B.** Wstaw **disposable** *jednorazowy* lub **reusable** *wielokrotnego użytku*.

disposable ⇔ **reusable**

- 1 We should use ..... bags to protect the environment.
- 2 Using ..... syringes prevents infection.
- 3 ..... nappies make parents' lives easier.
- 4 These gloves are ..... ; throw them away when you're done.
- 5 ..... printing paper is a very innovative idea.
- 6 ..... contact lenses are worn for only one day.

- Word Focus 2B.** Wstaw **fisherman** *rybak* lub **angler** *wędkarz* w odpowiedniej formie.

fisherman ⇔ **angler**

- 1 A ..... is someone who catches fish as a job.
- 2 An ..... is someone who catches fish as a hobby.
- 3 The ..... protested about the latest fishing regulations.
- 4 The ..... go angling at weekends.
- 5 Do you know the fairytale about the ..... and the golden fish?
- 6 ..... use nets and ..... use fishing rods and hooks.
- 7 My father is an ..... and has a collection of fishing rods.

- Word Focus 3B.** Wstaw **feat** *wyczyn* lub **fit** *sprawnny*.

feat ⇔ **fit**

- 1 Climbing Mount Everest was an extraordinary .....
- 2 You must be physically ..... to scale such a high mountain.
- 3 Building a railroad across the continent was a great engineering .....
- 4 I was a bit off colour but now I'm ..... for work again.
- 5 It was no mean ..... to collect money for the operation.
- 6 John was a bit sick but now he's fighting .....